

Руснак Д.А.

Чернівецький національний університет

ДИДАКТИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ПОЕТИЧНИХ ТЕКСТІВ ПРИ ЗАСВОЄННІ ГРАМАТИЧНИХ СТРУКТУР НА ЗАНЯТТЯХ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

Навчання граматиці іноземної мови має на меті розвинути в учнів навички мовної компетенції, якими є говоріння, читання та письмо. Важливими факторами при цьому є опанування не тільки граматичними формами (лінгвістична компетенція), а й їх вживання в комунікативних ситуаціях (комунікативна компетенція).

Саме тому, виділяючи основні принципи навчання граматики, французький дидактик Ф. Манжено відзначає, що парадигми мають бути комунікативними, а не лінгвістичними, які часто-густо межують із схоластикою. Крім того, значне місце при опрацюванні граматичних структур має надаватися усному мовленню та продуктивним вправам, як усним, так і письмовим. Граматичні вправи повинні мати сенс для учня, активізувати його навчальні зусилля своїм ігровим аспектом, зверненням до образної уяви та потребою спілкування [1]. Вважається, що саме комунікативні та творчі вправи сприяють створенню мотиваційної атмосфери на уроці та є найбільш ефективними при вивченні мови, що забезпечує краще засвоєння матеріалу.

Граматичні вправи з опорою на поетичний текст дозволяють учням поєднати вивчення мови, читання та усне мовлення. Наприклад, у граматиці "*La grammaire des premiers temps*", авторами якої є Д.Абри і М.-Л.Шаларон [2] граматичний матеріал подається на основі віршованого тексту. Спочатку пропонуються структурні вправи на закріплення, а потім творчі вправи на відтворення матеріалу.

Взагалі, вправи з опорою на вірш можуть надати творчого характеру звичайному завданню провідміняти дієслово у всіх вивчених часах (постійна вправа на уроках граматики), якщо запропонувати учням на основі вірша « *Conjugaison de l'oiseau* » ("Відмінювання пташки") Люка Берімона написати свій варіант (дієслово та тема вірша на вибір) [3, с.40]:

Conjugaison de l'oiseau

J'écris
(à la pie)
J'écrivais
(au geai)
J'écrivis
(au courlis)
J'écrirai

Ecris !
(au sirli)
Que j'écrive
(à la grive)
Que j'écrivisse
(à l'ibis)
Ecrivant

(au pluvier)
J'écrirais
(au roitelet)

(au bruant)
Ecrit
(au pipit)

Цікавим буде також завдання продовжити вірш. Наприклад, опрацюючи на уроці вірш Жака Шарпантро "De peur", який дозволяє побачити структуру *de peur que* + *Subjonctif* (із-за боязні + *Сюбжонктив*), можна дати учням завдання написати продовження (6-8 строф), де кожна група із двох віршів повинна починатися із словосполучення *de peur que*, яке вимагає після себе вживання дієслова в *Сюбжонктиві* [4; с.77]: -

De peur

De peur que seul son arbre ne s'enfuit
Il l'attache au pied de son cheval

De p ur que sa maison n'ait le mal de terre
Il la construit sur une prairie

De peur que son ruisseau ne se suicide dans la rivière
Il le nomme eau stagnante et l'enferme dans son puits
Jacques CHARPENTREAU, *Je pars en nuage*(1987)

Урізноманітнити творчі завдання можна, запропонувавши учням проілюструвати вірш своїм малюнком. Цей вид роботи, активізуючи уяву учнів, спрямований ще й на те, щоб зробити читання тексту більш уважним, а його розуміння – кращим, що, у свою чергу, сприяє й більш ефективному засвоєнню самої граматичної структури.

Отже, кожний поетичний текст, який служитиме опорою для викладання граматики, повинен мати закономірності, які дають змогу зосередитися на певній граматичній структурі з метою її опрацювання та засвоєння. Вправи повинні бути різноманітними й пропонуватися учням принципом: від простіших до більш складних; від структурних, направлених на засвоєння граматичної форми, до творчих, які дозволяють застосувати ці форми на практиці, у своєму мовленні. Перевага надається творчим вправам як найбільш ефективним для засвоєння матеріалу.

Отже, використання поетичних текстів надає сенсу граматичним вправам, активізує учнів і робить уроки граматики жвавими та ефективними.

Література

1. F. Mangenot. Activités ludiques et communicatives pour l'étude de la langue. Le Français aujourd'hui, n118, juin 1997
2. D.Ambry, M.-L. Charalon. La grammaire des premiers temps, Volume 1, 2e édition, Presses Universitaires de Grenoble, 2000. – 260p.
3. Руснак Д.А. La rois ie autour de nous: Методична розробка з граматики для студентів неспеціальних факультетів. Чернівці: ЧНУ, 2002. – 48с.
4. P.Monti, J. Nony, S. Tassard. Grammaire 6e. Hatier-Paris 2000. –224p.